

УДК 327 (73/.8) «20»

ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА (2017-2018 рр.)

Тетяна Богданова

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Україна, 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10

e-mail: t_bohdanova@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9879-9073>

Перемога Д. Трампа на президентських виборах 2016 р. у США зумовила появу прогнозів, що оголосили кінець «американського століття», у т.ч. на південь від Ріо-Гранде. «Латинська Америка, за винятком Мексики та деяких держав Центральної Америки, не очікує особливої уваги з боку Білого дому», – підкреслював на початку 2017 р. А. Мурта, аналітик з бразильського журналу Фолья де Сан-Паулу. У результаті «головним трендом у наступні роки може стати як більш високий ступінь регіональної інтеграції (поза участю Вашингтону), так і ще більш активне зближення з Китаєм» [18]. На думку багатьох аналітиків, агресивна риторика та непередбачувана політика чинного президента США Дональда Трампа підривають міжамериканські відносини та викликають занепокоєння лідерів країн Латинської Америки. За півтора роки президентства Дональд Трамп ще жодного разу не здійснив візиту до регіону. Анонсований візит до Ліми, столиці Перу, на VIII Саміт Америк у квітні 2018 р. був скасований. Цьогорічний форум лідерів країн Західної півкулі став першим, з 1994 р., самітом країн Америки без присутності американського президента [20]. Водночас лютневє турне держсекретаря США Рекса Тіллерсона до країн ЛАКБ і зроблені у ході нього заяви були розцінені багатьма латиноамериканцями як відновлення «Доктрини Монро» [16].

Метою даної роботи є з'ясування провідних напрямів латиноамериканської політики адміністрації Дональда Трампа у 2017-2018 рр.

Вітчизняні американісти, напр., О. Вонсович, О. Потехін, О. Шевчук та ін., протягом останніх двох років активно дискутують з приводу політики адміністрації Д. Трампа, у фокусі їх наукових пошуків передовсім є питання глобального порядку денного [5-6]. та політика США щодо України [1]. Латиноамериканський вектор політики адміністрації Д. Трампа поки що залишається поза увагою вітчизняних науковців.

Аналітики з «мозкових центрів» США (*Brookings Institution, Council of Foreign Relations,*

Heritage Foundation, Woodrow Wilson International Center) і провідних університетів, зокрема, С. Арнсон, М. Бастаманте, К. Сабатіні, Р. Фейнберг [9; 13; 25; 15], акцентують увагу на ключових трендах латиноамериканської політики республіканської адміністрації, порівнюючи її з головними аспектами адміністрації демократів. Відзначимо також праці провідних російських латиноамериканістів В. Сударева та П. Яковлева [3; 7], присвячені аналізу латиноамериканської політики США на сучасному етапі.

На початку ХХІ ст. електоральний цикл у багатьох країнах Латинської Америки завершився перемогою лівих і лівоцентристських урядів у провідних країнах регіону, що, за словом Х. Кастанеда, отримав назву «лівий поворот» [14]. Політика адміністрації Барака Обами щодо країн ЛАКБ у 2009-2017 рр. була сконцентрована на таких основних напрямках: 1) запобігання розширенню лівого інтеграційного угруповання «Боліваріанський альянс» (ALBA) на чолі з Венесуелою та Кубою; 2) розширення взаємодії з країнами регіону, які дотримуються ліберального порядку денного, напр., Колумбією; 3) зміцнення співпраці у просторах Тихого й Атлантичного океанів (інтенсивна політика по створенню та вдосконаленню ТТП і ТТІП) [23]. У листопаді 2013 р. держсекретар США Джон Керрі під час промови в ОАД оголосив про завершення «Доктрини Монро», яка з 1823 р. була основою політики Вашингтону щодо країн Латинської Америки, що сприймалися американським істеблішментом як власний «задній двір» (*backyard*) [17]. Встановлення дипломатичних відносин між Вашингтоном і Гаваною у 2015 р. та перший за майже 90 років візит Президента США на «острів Свободи» у березні 2016 р. стали яскравою фінальною точкою другої каденції адміністрації Б. Обами [12].

Точками фокусу для нового порядку денного адміністрації Д. Трампа у першій половині 2017 р. стали торгівля й імміграція:

1) 23 січня 2017 р., через три дні після інав-

гурації, Д. Трамп ініціював вихід США з Транстихоокеанського партнерства (ТТП), наймасштабнішого проекту попередньої адміністрації, яке, до речі, не було ратифіковано Конгресом США [28];

2) також Д. Трамп анонсував перегляд в інтересах США угоди НАФТА, членами якої є також Канада і Мексика та назвав її «найгіршою торговельною угодою», укладеною США [22];

3) зображення мексиканців як злочинців і расистів, закриття кордону США для іммігрантів і будівництво стіни на кордоні з Мексикою мало негативні наслідки для американсько-мексиканських відносин [15; 26];

4) скасування у червні 2017 р. т. зв. «односторонньої угоди» з Кубою, укладеної урядом Б. Обами, передбачало обмеження американського туризму на «острів Свободи», заборона ділових відносин між американськими компаніями та приватними особами з одного боку, та військовими і службою безпеки Куби, а також організаціями й особами, з ними пов'язаними, з іншого [13]. Водночас дипломатичні відносини з Кубою залишаються достатньо стабільними.

Проте зовнішня політика Д. Трампа, у тому числі, й щодо країн ЛАКБ, виявилася менш радикальною, ніж було заявлено під час президентських перегонів, зокрема, зазначає Х. Брандс, США не вийшли з НАФТА, не дивлячись на бажання Трампа зробити це [11]. Згідно з дослідженням Інституту дослідження громадської думки (Інститут Геллапа), на січень 2018 р. середній рівень підтримки адміністрації Д. Трампа у регіоні становить лише 16% [21].

Як підкреслює один з відомих латиноамериканістів США К. Сабатіні, з приходом Д. Трампа відносини США зі своїми південними сусідами знову сягнули низького рівня. Дослідник підкреслює, відсутність у Вашингтоні довгострокової стратегії щодо регіону може мати наслідком втрату «статусу лідера в Латинській Америці» [25]. Зміцнення позицій Китаю та Росії, що КНР є найважливішим торговим партнером для Аргентини, Бразилії, Перу та Чилі, а голова КНР Сі Цзіньпін пообіцяв інвестувати до регіону \$250 млрд. до 2019 р. [10]. Зміцнює свій вплив у регіоні ЛАКБ і Росія, яка робить ставку на активізацію політичного та військового співробітництва передовсім з країнами АЛБА – Венесуелою, Кубою, Нікарагуа. Так у червні 2017 р. В. Путін оголосив про інвестування \$2 млрд. у залізничну систему Куби. Наприкінці 2017 р. прозвучали й заяви про відновлення колишнього радянсь-

кого, згодом російського Центру електронної розвідки Лурдес на Кубі (1962-2002 рр.). Все вище сказане становить серйозні виклики національним інтересам США, підсумовує Крістофер Сабатіні [25].

У грудні 2017 р. побачила світ нова Стратегія національної безпеки США, підготовлена адміністрацією Дональда Трампа. Аналіз ключових положень документу є темою окремої розмови, ми сфокусуємо увагу лише на пунктах, присвячених регіону ЛАКБ [19]. Головними завданнями для Західної півкулі є зменшення насильства, наркотрафіку та нелегальної міграції. Авторами документу визначені такі ключові виклики національній безпеці США у ЛАКБ:

1) діяльність транснаціональних кримінальних організацій (картелів, гангів), зокрема, у центральноамериканському трикутнику – Гватемала, Гондурас, Сальвадор;

2) дотримання урядами Венесуели та Куби «анахроністських лівих авторитарних моделей»;

3) конкуренти – КНР і РФ – вийшли на оперативний простір у Західній півкулі: Китай прагне втягнути регіон в орбіту свого впливу через інвестиції та надання кредитів, а Росія, продовжуючи політику холодної війни – через розширення військових зв'язків і продаж озброєнь.

Реалізація поставлених завдань, певною мірою, відбулась у ході візиту державного секретаря Рекса Тіллерсона до країн ЛАКБ у лютому 2018 р., у ході якого він відвідав п'ять країн, а саме – Мексику, Аргентину, Перу, Колумбію та Ямаїку. Вибір країн для турне також говорить про прагнення Вашингтону до відновлення лідерства в Америках і створення, як це визначили у Москві, «анти-венесуельської коаліції» [2].

Зазначимо, що одним із головних трендів сучасного електорального циклу став т. зв. «правий поворот» у Латинській Америці: крім Колумбії, традиційного партнера Вашингтону (у червні 2018 р. президентом обраний правоцентрист Іван Дуке), до кола стратегічних союзників США за останні роки приєдналися Аргентина (після перемоги на президентських виборах М. Макрі у 2015 р.), Бразилія (після імпічменту Д. Руссефф у 2016 р.), Чилі (після перемоги на президентських виборах С. Пін'єра у 2017 р.). На черзі – Мексика, вибори президента якої відбудуться 1 липня ц.р., та наприкінці року – Бразилія. На початок червня найбільшу популярність у ході президентських перегонів у Мексиці має колишній мер Ме-

хіко, ліворадикальний популіст А.М. Лопес Обрадор, гаслами якого є боротьба з корупцією, «мафією у владі», з нерівністю та ескалацією насильства. Цікаво, що він прагне уникати обговорення відносин із «північним сусідом» та особисто з Д. Трампом [27].

Позиційними противниками США, як і при попередній адміністрації, залишаються держави «Боліваріанського альянсу», насамперед, Венесуела, Болівія, Куба, Нікарагуа. Тому серед головних питань порядку денного латиноамериканського турне Рекса Тіллерсона аналітики акцентують увагу на травневих 2018 р. виборах у Венесуелі й анонсованій зміні влади на Кубі, відставці Голови Держради Р. Кастро (2008-2018) та приходу М. Діас-Канеля.

У виступі 1 лютого 2018 р. в Остіні, штат Техас, Рекс Тіллерсон зазначив історичні та хронологічні етапи розвитку відносин між США та країнами Латинської Америки, починаючи з доктрини Монро, та зупинився на 3-х головних напрямках співробітництва з країнами Західної півкулі [24]:

1) економічна взаємодія. США мають 23 угоди про зони вільної торгівлі, 12 з них – з країнами регіону. Чільне місце серед даних угод посідає НАФТА, яка, зрозуміло, має певні недоліки, але, підкреслив держсекретар, США готові і націлені на модернізацію угоди з Мексикою та Канадою. Головним напрямом співпраці всіх країн регіону повинна стати енергетика, видобуток та експорт нафти і природного газу;

2) сфера безпеки, яка тісно переплетена з економічною, тому що бідність і злидні змушують багатьох людей йти на крайні заходи. Тому США продовжать політику допомоги країнам, наприклад, за допомогою «Ініціативи Меріда» у Мексиці, «Плану Колумбія» – у Колумбії, «Альянсу для процвітання» – у Центральній Америці;

3) об'єднання Америк під «прапором» спільним цінностей і моделей розвитку. Акцентуючи увагу на зростаючих апетитах Китаю, який несе приховану для латиноамериканців небезпеку потрапляння в економічну залежність, та загрозу з боку Росії, яка підживлює авторитарні режими своєю зброєю, Р. Тіллерсон від імені США пропонує рівне партнерство. На завершення виступу держсекретар підкреслив намагання США долати різні напружені ситуації з країнами обох Америк і Карибського басейну, прагнучи залишатися найстійкішим і найнадійнішим партнером для всіх країн Західної півкулі [24].

Як можна помітити, на відміну від негатив-

них і різких заяв Трампа на адресу низки країн Латинської Америки, Рекс Тіллерсон вельми дипломатично спробував згладити гострі кути розбіжностей, наприклад, заявивши про модернізацію НАФТА, а не про припинення дії угоди, як це зробив Дональд Трамп. Також зауважимо, що у ході візитів до Мексики, Перу, Аргентини й Ямайки, часто обговорювалися як спільні питання, вже відмічені у першому виступі – економічна взаємодія, зміцнення сфери безпеки, передовсім боротьба з нелегальними мігрантами та наркоторгівлею, регіональна ситуація навколо Венесуели, так і окремі для кожної країни.

Ситуація з НАФТА стала головною темою обговорення у Мексиці, куди прибула також Х. Фріланд, міністр закордонних справ Канади. Голови зовнішньополітичних відомств трьох держав виступили з критикою щодо Венесуели й особисто президента Н. Мадуро, заявивши, що його режим порушує права людини та засади демократії. Також прозвучали заяви про наміри Росії втрутитися у президентські вибори у Мексиці у липні 2018 р. [24]. Питання DACA-Dreamers не зайняло особливого місця у переговорах, у той час як було піднято питання нелегальних мігрантів і кримінальних груп, що займаються транспортуванням зброї та наркотиків, як до Мексики, так і США.

У ході візиту держсекретаря США до Аргентини чільне місце посіла екологічна проблематика та взаємодія у сфері безпеки – спільна боротьба проти організованих злочинних угруповань, наркоторгівлі й ядерної програми КНДР. На завершення візиту Рекс Тіллерсон назвав Аргентину геополітичним «союзником» США [16]. У Лімі акцент був зроблений на партнерство обох країн у Раді Безпеки ООН, оскільки Перу стала непостійним членом до 2019 року, підготовці до квітневого Саміту Америк, гаслом якого стало «Democratic Governance Against Corruption», та обговорення ситуації у Венесуелі.

Співпраця США з Колумбією вважається однією з найтісніших у регіоні, оскільки країна є ключовою у галузі боротьби з наркоторгівлею у регіоні. Укладення мирної угоди з ФАРК сприяло стабілізації ситуації всередині держави. Наступним гострим питанням порядку денного для Колумбії є ситуація у сусідній Венесуелі, звідки, як зазначив Р. Тіллерсон, йде потік «біженців». Президент Колумбії Х.М. Сантос підтримав ініціативи «Групи Ліми» щодо спільного впливу на Венесуелу шляхом застосування інструментів ОАД і «Групи Ліми» [16]. Завершальним етапом латиноамериканського

турне Р.Тіллерсона стала зустріч з Прем'єр-міністром Ямайки Е.Холнессом, на якій обговорювалися різні аспекти співпраці у сфері безпеки з метою боротьби з транскордонною злочинністю.

На думку С. Арнсон, директора Латиноамериканської програми Центру Вудро Вільсона, «вся політика Д.Трампа щодо Латинської Америки була дуже негативною», а спроба Р.Тіллерсона змінити ситуацію – не дуже вдалою [9]. Високо оцінюючи «Доктрину Монро» (1823) та її результати й актуальність для сьогодення у промові в Остіні, держсекретар США викликав неоднозначну реакцію як політичної еліти, так і громадськості, зазначають Р.Греймер і К.Джонсон [16]. Можна припустити, що такі «дипломатичні проколи», а також загострення розбіжностей між Д.Трампом і Р.Тіллерсоном зумовили його відставку з посади держсекретаря у березні 2018 р. та призначення на посади экс-директора ЦРУ М. Помпео.

13-14 квітня 2018 р. у Лімі, столиці Перу, відбувся VIII Саміт Америк, форум лідерів країн Західної півкулі, який збирається раз на три роки під егідою Організації американських держав, що нараховує 35 країн. Попередній саміт Америк, що проходив у 2015 р. в Панамі, став знаменним через першу особисту зустріч тодішнього Президента США Барака Обами та лідера Куби Рауля Кастро. Тематика саміту 2018 р. визначена як «Демократичне правління проти корупції» та «Корупція та стійкий розвиток». Дана тема є надзвичайно актуальною на тлі гучних корупційних скандалів у регіоні ЛАКБ, зокрема, пов'язаних з діяльністю бразильської будівельної компанії *Odebrecht*. Також на порядку денному були питання міжамериканських відносин і ситуація у Венесуелі [20].

Уперше з 1994 р. на саміті Америк не був присутнім Президент США. Найпотужнішу державу Західної півкулі представляв віцепрезидент Майкл Пенс, оскільки Президент США Дональд Трамп скасував свій запланований візит через підготовку відповіді Вашингтоном на хімічні атаки у Сирії. Слід звернути увагу на напружену обстановку та відсутність єдності у лідерів країн регіону щодо майбутніх виборів президента Венесуели. Сумнозвісний, через свої недемократичні форми правління, Ніколас Мадуро, термін каденції якого вже закінчується, був у центрі уваги на цьому саміті. Зазначимо, що у лютому 2018 р. організатори відкликали запрошення Н.Мадуро на саміт. У відповідь Президент Венесуели заявив, що й

не збирався брати участь у саміті, оскільки той не становить «пріоритету для Венесуели». Участь у даному регіональному форумі він назвав «втратою часу» [20].

США й інші впливові країни згаданого регіону, такі як Бразилія та Мексика, різко критикували Н.Мадуро за його авторитаризм. Однак держави американського континенту та Карибського басейну не змогли одностайно осудити Н.Мадуро. Тільки 16 з 33 країн-учасниць саміту закликали уряд Каракасу провести прозорі президентські вибори, серед яких – Аргентина, Бразилія, Канада, Колумбія, Мексика, Перу, США та Чилі [4].

За умов, котрі панують зараз у Венесуелі, не можна розраховувати на «легітимність» і «переконливість» голосування та його результатів, йдеться у спільній заяві. У свою чергу, Віцепрезидент США Майкл Пенс назвав майбутні вибори у Венесуелі «обманом». На пленарному засіданні саміту він також пообіцяв, що Вашингтон і надалі чинитиме, спільно зі своїми союзниками, «тиск» на Каракас, щоб відновити демократію у цій південноамериканській країні. Учасники зустрічі також заявили, що венесуельське керівництво, якщо воно прагне визнання виборів учасниками американського саміту, має надати «гарантії» прозорого перебігу голосування, звільнити політичних в'язнів і допустити до участі у виборах опозиціонерів. Російські аналітики називають це «ультиматумом Венесуелі» та «діями Вашингтону з формування анти-венесуельської коаліції у регіоні» [2]. Представники більш поміркованих сил, навіть у Латинській Америці, відзначають, що дана заява навряд чи відрізняється від попередніх пропозицій чи заяв, що були прийняті різними самітами та лише висловлює думку підписантів.

Позиція Вашингтону щодо виборів президента у Венесуелі відображена у заяві держсекретаря США Майка Помпео від 21 травня 2018 р.: «Сполучені Штати засуджують шахрайські вибори, які відбулися у Венесуелі 20 травня. Так звані «вибори» є нападом на конституційний порядок і традиції демократії у Венесуелі. Доки режим Мадуро не відновить демократичний лад у Венесуелі шляхом проведення вільних, справедливих і прозорих виборів, уряд буде ізольований від міжнародного співтовариства» [8]. Вашингтон також запровадив нові санкції щодо Каракасу та заборонив американським громадянам та особам, що перебувають на території США, проведення трансакцій, пов'язаних з отриманням боргових зобов'язань Венесуели.

Отже, нині ми спостерігаємо переформатування глобальних і регіональних процесів і появу тенденції до формування простору нових і загострення старих протиріч у міжамериканських відносинах. Вектори політичної взаємодії у Західній півкулі зазнали відчутних змін за останні роки. За доби «лівого повороту» такі регіональні гравці як Аргентина та Бразилія були націлені на регіональне співробітництво, на співпрацю з позарегіональними акторами – ЄС, КНР, РФ, то тепер вони здійснюють плавний і поступовий розворот у бік США. Регіон увійшов у смугу турбулентності, об'єднуючі «скріпи», що проявилися під час «лівого повороту», певною мірою слабшають. Регіону гостро бракує справжнього лідера. Сьогодні США не може претендувати на це місце, так само як і Бразилія після низки гучних корупційних скандалів, і пост-чавесівська Венесуела, та Мексика.

Вашингтон уже перестав сприймати регіон як одне ціле, відрізняючи політику щодо Мексики та країн Центральної Америки («м'яке підчерев'я США»), Карибського басейну, Південної Америки, причому порядок денний у відносинах з Бразилією й Аргентиною, групою андських країн у складі Колумбії, Перу та Чилі, членами АЛБА – Болівією, Венесуелою, Еквадором, суттєво відрізнятиметься.

Стратегія Д. Трампа визначає Китай і Росію як головних геополітичних суперників у регіоні Західної півкулі, що загрожують національним інтересам США. У той же час протекціоністська політика республіканської адміністрації просто підштовхує країни ЛАКБ до китайських об'ємів. Дистанціювання та відсутність Д. Трампа на саміті країн Америк у квітні 2018 року в регіоні сприйняли, насамперед, як підтвердження його стабільної байдужості до Латинської Америки.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Вонсович О.С. Перемога Дональда Трампа на президентських виборах у Сполучених Штатах Америки: перспективи для України // Гілея: науковий вісник. 2016. Вип. 115. С. 442-446.
2. Доктрина Монро: 2.0 / Блог Володимира Голинея // Российский совет по международным делам: офіційна сторінка. 2018. 21 марта. URL: <http://russiancouncil.ru/blogs/vladimir-goliney/34075/>
3. Сударев В.П. Что ждать Латинской Америке от Дональда Трампа // Латинская Америка. 2017. № 2. С. 5-11.
4. США і ще 16 країн погрожують не визнати результат виборів у Венесуелі // РБК-Україна. 2018. 15 квітня. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/ssha-eshche-16-stran-ugrozhayut-priznat-rezultat-1523791656.html>
5. Шевчук О.В. Зовнішньополітичні пріоритети США напередодні президентських виборів 2016 р. // Американська історія та політика. 2016. № 1. С. 192-198.
6. Шевчук О.В. Позиціонування США на міжнародній арені за президентства Д. Трампа: глобальний та регіональний виміри // Американська історія та політика. 2017. № 4.

С. 76-84.

7. Яковлев П.П. «Трампономика» и параметры глобальной нестабильности // Перспективы: электронный журнал. 2017. № 1. С. 5-19.
8. An Unfair, Unfree Vote in Venezuela. Press Statement by Mike Pompeo, Secretary of State. Washington, DC. May 21, 2018 // US Department of State. [Офіційна сторінка Державного Департаменту США]. URL: <https://www.state.gov/secretary/remarks/2018/05/282303.htm>
9. Arnson C. Tillersons trip to Latin America the good, the bad and the ugly Latin trade // Wilson Center: офіційна сторінка. 2018. February 23. URL: https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/tillersons_trip_to_latin_america_the_good_the_bad_and_the_ugly_latin_trade.pdf
10. Avendano R., Melguizo A., Miner S. Chinese FDI in Latin America New Trends with Global Implications. June 2017. 22 p. // Atlantic Council: офіційна сторінка. URL: http://www.atlanticcouncil.org/images/publications/Chinese_FDI_in_Latin_America_web_0626.pdf
11. Brands H. Tillerson Was Sorta Right About the Monroe Doctrine // Bloomberg. 2018. February 6. URL: <https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-02-06/tillerson-was-sorta-right-about-the-monroe-doctrine>
12. Bustamante M. Obama's Move on Cuba // Foreign Affairs: офіційна сторінка. 2016. March 18. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/cuba/2016-03-18/obamas-move-cuba>
13. Bustamante M. Trump's Rollback on Cuba. The Consequences of Undoing the Rapprochement // Foreign Affairs: офіційна сторінка. 2017. June 19. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/cuba/2017-06-19/trumps-rollback-cuba>
14. Castaneda J. Latin America's Left Turn // Foreign Affairs: офіційна сторінка. 2006. May/June. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/south-america/2006-05-01/latin-americas-left-turn>
15. Feinberg R. What Trump's «America First» Means for Latin America // Americas Quarterly: офіційна сторінка. 2017. October 12. URL: <http://www.americasquarterly.org/content/what-trumps-america-first-means-latin-america>
16. Gramer R., Johnson K. Tillerson Praises Monroe Doctrine, Warns Latin America of 'Imperial' Chinese Ambitions. The secretary of state kicks off his multicountry tour trying to get the region to rally behind Trump // Foreign Policy: офіційна сторінка. 2018. February 2. URL: <http://foreignpolicy.com/2018/02/02/tillerson-praises-monroe-doctrine-warns-latin-america-off-imperial-chinese-ambitions-mexico-south-america-nafta-diplomacy-trump-trade-venezuela-maduro/>
17. Johnson K. Kerry Makes It Official: 'Era of Monroe Doctrine Is Over' // Wall Street Journal: офіційна сторінка. Nov 18, 2013. URL: <https://blogs.wsj.com/washwire/2013/11/18/kerry-makes-it-official-era-of-monroe-doctrine-is-over/>
18. Murta A. Na diplomacia de Trump, América Latina deverá ser irrelevante // Folha de S. Paulo: офіційна сторінка. 2017. 21 de janeiro. URL: <http://www1.folha.uol.com.br/mundo/2017/01/1852051-na-diplomacia-de-trump-america-latina-sera-irrelevante.shtml>
19. National Security Strategy of the United States of America. December 2017. 55 p. // The White House [Офіційна сторінка Президента США]. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>
20. Navia P. The Summit of the Unpopular and the Lame Ducks // Americas Quarterly: офіційна сторінка. 2018. April 4. URL: <http://www.americasquarterly.org/content/summit-unpopular-and-lame-ducks>
21. Outlook Grim in Latin America for Relations Under Trump // Gallup: офіційна сторінка. 2018. January 24. URL: http://news.gallup.com/poll/226193/outlook-grim-latin-america-relations-trump.aspx?g_source=WORLD_REGION_WORLDWIDE&g_medium=topic&g_campaign=tiles
22. Readout of President Donald J. Trump's Call with

President Peña Nieto of Mexico and Prime Minister Trudeau of Canada // The White House [Офіційна сторінка Президента США]. 2017. April 26. URL: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2017/04/26/readout-president-donald-j-trumps-call-president-peña-nieto-mexico-and>

23. Reid M. Obama and Latin America. A Promising Day in the Neighborhood // Foreign Affairs : офіційна сторінка. 2015. September/October. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/americas/obama-and-latin-america>

24. U.S. Engagement in the Western Hemisphere. Remarks Rex W. Tillerson Secretary of State, University of Texas at Austin, Texas, February 1, 2018 // US Department of State. [Офіційна сторінка Державного Департаменту США]. URL: <https://www.state.gov/secretary/remarks/2018/02/277840.htm>

25. Sabatini Ch., Naylor W. Trump Riles Latin America. His Policy of Hostility and Disdain // Foreign Affairs: офіційна сторінка. 2017. November 8. URL:

<https://www.foreignaffairs.com/articles/south-america/2017-11-08/trump-riles-latin-america>

26. Schechter P., Marczak J., Delevie-Orey R. Beyond the headlines: a strategy for US engagement with Latin America in the Trump era. Atlantic Council Strategy Paper No. 9. March 6, 2017. 44 p. // Atlantic Council: офіційна сторінка. URL: http://www.atlanticcouncil.org/images/publications/AC_StrategyPapers_BeyondtheHeadlines_LatinAmerica_Final.pdf

27. Semple K. Why Is Trump 'Not Important' in Mexico Election? All Candidates Are Against Him // The New York Times : офіційна сторінка. 2018. June 3. URL: <https://www.nytimes.com/2018/06/03/world/americas/mexico-election-trump.html>

28. Trump Abandons Trans-Pacific Partnership, Obama's Signature Trade Deal // The New York Times: офіційна сторінка. 2017. January 23. URL: <https://www.nytimes.com/2017/01/23/us/politics/tpp-trump-trade-nafta.html>

Богданова Тетяна Латиноамериканська політика адміністрації Д. Трампа (2017-2018 рр.)

Автор виокремлює основні напрями політики адміністрації Д. Трампа щодо регіону ЛАКБ. З'ясовано пріоритети латиноамериканської політики у Стратегії національної безпеки США 2017 р. та визначено Китай і Росію як геополітичних суперників США у регіоні. Латиноамериканське турне державного секретаря США Р. Тіллерсона (лютий 2018 р.) та Саміт Америк у Лімі (квітень 2018 р.) продемонстрували вибудовування Вашингтоном нової політики щодо ЛАКБ.

Ключові слова: США, латиноамериканська політика, адміністрація Д. Трампа, ЛАКБ (Латинська Америка та Карибський басейн)

Богданова Татьяна Латиноамериканская политика администрации Д. Трампа (2017-2018 гг.)

Автор выделяет основные направления политики администрации Д. Трампа в отношении региона ЛАКБ. Охарактеризованы приоритеты латиноамериканской политики в Стратегии национальной безопасности США 2017 г., Китай и Россия определены как геополитические соперники США в регионе. Латиноамериканское турне госсекретаря США Р. Тиллерсона (февраль 2018 г.) и Саммит Америк в Лиме (апрель 2018 г.) продемонстрировали построение Вашингтоном новой политики в отношении ЛАКБ.

Ключевые слова: США, латиноамериканская политика, администрация Д. Трампа, ЛАКБ (Латинская Америка и Карибский бассейн)

Bohdanova Tetiana The Trump Administration Latin American Policy (2017-2018)

When Donald Trump had won the presidential election in 2016, many analytics proclaimed «the End of American century», in particular to South of Rio Grande. Trump's aggressive rhetoric and unpredictable politics have been undermining Inter-American relations. The author focuses on key guidelines in US Latin American policy in 2017-2018. «Left Turn» in Latin America, which had done in 2000s, influenced on Obama's policy toward Latin America. «Monroe Doctrine is over», the Secretary of State J. Kerry said in 2013. After his leading Office the Trump's agenda is trade and migration. In January 2017 he abandoned Trans-Pacific Partnership and signed an Executive Order 13767 to commence extending the US-Mexico border wall. Trump's foreign policy has not been particularly good, but at least it has been far less radical than one might have expected based on his campaign rhetoric. For instance, Trump did not withdraw from NAFTA despite his clear desire to do so. A poll by Gallup found Latin Americans' approval ratings of U.S. leadership dropped from 49 percent in 2016 to 24 percent in 2017, and only 16 percent in January 2018. There are three key challenges to US national security in LAC, such as transnational gangs' activity in Central America, anachronistic leftist state models in Venezuela and Cuba, and competitors' entrance as China and Russia in the hemispheric space. During diplomatic trip to Latin America in February 2018, the Secretary of State Rex Tillerson announced that the Monroe Doctrine – the 19th-century declaration of U.S. primacy in the Western Hemisphere – «clearly has been a success and remains as relevant today as it was the day it was written». After U.S. president Trump had cancelled his much-awaited visit to the «Summit of the Americas» public relations event in Peru in April 2018, foreign policy analytics resumed the lack of Trump's attention to Latin America and Caribbean. In conclusion, more than one year of his presidency Trump has visited none of the LAC countries.

Keywords: USA, Latin American Policy, Donald Trump Administration, LAC (Latin America and Caribbean)

Надійшла до редакції 10.06.2018 р.